

'Uhvatio je kolegicu za glavu i više je puta gurnuo prema svojem međunožju, glumeći spolni odnos. To je bilo strašno'

Stručnjakinje navode da raste broj prijava seksualnog uznemiravanja; koliko su žene zapravo zaštićene?

MIRTA VRANJEŠ

24. 10. 2024. 50 PREPORUKA

FOTO: SUVEE_SUBYEN/PROFIMEDIA

Telegram je kroz serijal članaka dao glas žrtvama [mobbinga](#) na radnom mjestu. U posljednjem tekstu donosimo iskustva čitatelja i stručna objašnjenja o tome što se zapravo događa, kao i koje su moguće posljedice mobbinga – ovaj put s fokusom na [seksualno uznemiravanje](#), u kojem su najčešće žrtve žene.

Općenito, žene čine čak 70 posto žrtava zlostavljanja na radnom mjestu, prema podacima Udruga za pomoć i edukaciju žrtava mobbinga.

Jedan čitatelj opisao je situaciju s radnog mjesta u kojoj mu je kolega prijetio nasiljem, iako, kako tvrdi, nije bio ničim izazvan. Osim toga, svjedočio je i seksualnom uznemiravanju kolegice, što je bilo neugodno i za njega.

'Tada je prišao kolegici...'

“Bila je inventura u ogromnom dućanu u kojem radim. Podijelili su nas u parove kako bismo što brže prebrojali artikle na policama. Radio sam u paru s kolegicom. Jedan od kolega, poznat po agresivnom ponašanju, rekao mi je da će me udariti šakom u glavu, iako ga ničim nisam izazvao”, rekao je.

“Tada je prišao kolegici s kojom sam radio. Ona je u tom trenutku čučala i brojala proizvode, a on joj je prišao s leđa, uhvatio je za glavu i nekoliko puta je gurnuo prema svojem međunožju, glumeći spolni odnos. Nisam mogao vjerovati što vidim. Bilo mi je strašno neugodno. Ona je nakon toga ustala, okrenula, kiselo osmjehnula i rekla mu da je budala”, dodaje.

Javila nam se i čitateljica koja je iskusila komentare nadređenog o njezinom privatnom životu s partnerom. “Na prijašnjem poslu, na vodećoj poziciji, radila sam s ljudima koji su mislili da smo svi najbolji prijatelji pa su si dali za pravo komentirati stvari koje ih se ne tiču, poput seksualnog života kolega”, kazala je.

‘Komentirali su što ćemo raditi...’

“Na jednom sastanku, uz grohot nekoliko kolega i nadređenih, komentiralo se što ćemo moj partner i ja raditi navečer. Nakon toga su mi počele stizati poruke kolega kojima to nije bilo smiješno, bili su zgroženi onim što su čuli i čemu su svjedočili”, navodi čitateljica.

“Pisanim putem požalila sam se jednom od šefova i rekla da se ovakav razgovor o mom partneru više nikada ne smije ponoviti. Ispričali su mi se”, dodaje.

Napomenula je kako smatra da su intimne teme, poput njezina odnosa s partnerom, neprimjerene za radnu sredinu te da se o tome ne bi smjelo razgovarati na sastancima pred ostalim zaposlenicima.

Boje se ugroziti svoje radno mjesto

Žrtve mobbinga često se boje da bi prijava zlostavljanja mogla ugroziti njihov posao. Mnogi su iskusili da, nakon što upozore na mobbing, atmosfera na poslu više nije ista. Postoji li izlaz iz te situacije?

Psihologinja **Helena Rašić** objašnjava da bi, kad bi sustav bolje istraživao i procesuirao seksualno nasilje, preventivni programi i osviještenost društva mogli osigurati da nasilnici budu uklonjeni, a žrtve zaštićene. “Nažalost, često je žrtva ta koja proživljava kaznu, društvenu izolaciju i osudu”, kaže Rašić.

“Svaka žrtva uz podršku stručnjaka i okoline može donijeti odluku hoće li ostati ili napustiti radno mjesto; oba izbora su jednako vrijedna. Ključno je da žrtva zadrži autonomiju, dok ju okolina treba podržavati”, dodaje Rašić.

Posljedice seksualnog uznemiravanja

Mobbing ostavlja posljedice na žrtvu, kao i seksualno uznemiravanje. “Osim toga, žrtve seksualnog uznemiravanja i nasilja imat će dodatno narušenu sliku o sebi vezano za vlastiti spol, rod i seksualnost. Ovo, ovisno o vrsti seksualnog nasilja, može uzrokovati i pojačanu osjetljivost na komentare ili radnje drugih osoba, snažan osjećaj srama, zatvaranje, povlačenje iz romantičnih odnosa i različite teškoće seksualnog funkcioniranja”, upozorava psihologinja.

“Osobe, najčešće žene, izložene seksualnom zlostavljanju u formi prisilnog seksualnog fizičkog kontakta mogu biti podložne i spolno prenosivim infekcijama, a mogu riskirati i trudnoću koja sa sobom nosi niz novih odluka i medicinskih postupaka”, dodaje Rašić.

“Većina žena pretrpjela je neku formu seksualnog uznemiravanja u životu, a seksualno uznemiravanje na radnom mjestu može vratiti simptome koje je osoba ranije trpjela i uzrokovati ponovnu pojavu traumatskih sjećanja i reakcija”, navodi.

Koliko su žene zaštićene?

Rašić kaže da se zaštita žena poboljšava. Pohvaljuje nevladine organizacije i aktiviste koji se bore protiv seksizma i seksualnog nasilja te potiču promjene u zakonodavstvu, odnosno “sve one koji konstantno i glasno progovaraju o problemu seksizma, seksualnog nasilja, seksizma na tržištu rada i naglašavaju potrebu za edukacijom i promjenom legislative”.

“Različite forme seksualnog uznemiravanja duboko su ukorijenjene u društvu i potrebne su nam daleko šire i obuhvatnije promjene. Sigurna sam da će ovakvi članci izazvati komentare tipa: ‘Danas više ništa ne smiješ reći!’, ‘Ni šaliti se više ne smiješ!’, što umanjuje problem i opravdava nasilnike jer se čini da je seksualno uznemiravanje samo problem onih koji ga ne znaju ‘shvatiti ispravno’, a ne onih koji ga čine”, objašnjava Rašić.

“Ne mogu reći da su žene zapravo zaštićene djelovanjem institucija, više se radi o djelovanju svake tvrtke za sebe i nekim individualnim praksama koje možemo pronaći na tržištu, kao i zahtjevima samih radnika i njihovoj osviještenosti da ne smiju biti izloženi seksualnom uznemiravanju”, navodi psihologinja Helena Rašić. Dodaje da se promjene ipak događaju prvim korakom, prvom osobom i prvim ukazivanjem na ono što nije u redu.

Porast prijava uznemiravanja

Pravna savjetnica Udruge za pomoć i edukaciju žrtava mobbinga, [Suzana Blanuša](#), navodi da pravno savjetovalište Udruge mobbing zadnjih godina bilježi porast broja prijava takvog uznemiravanja na radnom mjestu, a prosjek je petnaestak prijava godišnje.

“Tome je sigurno pridonijela bolja educiranost žena i javnosti o tome što je spolno uznemiravanje te činjenica da se zadnjih godina sve više govori o obiteljskom nasilju i nasilju općenito, sustavno se radi na poboljšanju pravne i socijalne zaštite žrtava nasilja”, navodi Blanuša.

“Što se tiče samog spolnog uznemiravanja, često se radi o nemoralnim ponudama, traženju seksualnih usluga, neprimjerenim ‘šalama’, slanju pornografskih poruka i neželjenom fizičkom kontaktu”, objašnjava Blanuša.

‘Radnica može podnijeti pritužbu’

Inače, Zakon o suzbijanju diskriminacije člankom 3. stavkom 2. definirao je spolno uznemiravanje kao svako verbalno, neverbalno ili tjelesno neželjeno ponašanje spolne naravi koje ima za cilj ili stvarno predstavlja povredu dostojanstva osobe, a posebice ako stvara zastrašujuće, neprijateljsko, ponižavajuće, omalovažavajuće ili uvredljivo okruženje, navode u udruzi.

Blanuša podsjeća da radnica može podnijeti pritužbu za zaštitu dostojanstva, obratiti se Pravobraniteljici za ravnopravnost spolova, pokrenuti kazneni postupak ili tražiti naknadu štete. Iskustva Udruge mobbing po pitanju ove teme su različita, navodi.

“Radnice se često javljaju u strahu da će pokretanje bilo kakvog postupka dovesti do otkazivanja njihova ugovora o radu, često ih je sram iako nisu ni na koji način to prouzrokovale i/ili nemaju povjerenja u to da će ih sustav zaštititi”, navodi. “Uvijek ih savjetujemo da osim pravne, potraže i druge oblike pomoći i podrške koje će im pomoći u osnaživanju. Naravno, ima i onih koje su spolno uznemiravanje na radnom mjestu spremne prijaviti”, navodi pravnica.

Ostale tekstove na ovu temu možete pročitati [OVDJE](#).

Više informacija o Udruzi za pomoć i edukaciju žrtava mobbinga možete pronaći [OVDJE](#).

Tekst je objavljen uz financijsku potporu Agencije za elektroničke medije temeljem Programa ugovaranja novinarskih radova u elektroničkim publikacijama.

spolno uznemiravanje, mobbing, mobbing
na poslu, Helena Rašić, seksualno
uznemiranje,

TELEGRAM

Vijesti	Najnovije	Magazin	Pratite nas	Plus
Vijesti	Rat u Ukrajini	Telesport	Facebook	Pretplata
Politika&Kriminal	Koronavirus	Super1	YouTube	Pošaljite nam vijest
Komentari	Hrvatska	PitanjeZdravlja	Instagram	Impressum
Biznis&Tech	Zagreb	OpenSpace	TikTok	Oglašavanje
Velike priče	Split		Twitter	Kontakt
Život	Rijeka		WhatsApp	Uvjeti korištenja
Kultura	Osijek		RSS	Pravila privatnosti

Sva prava pridržana © 2024 Telegram Media Grupa d.o.o.